

Yeni Türk Edebiyatı

Yeni Türk Edebiyatı, tarihi gelişimi içinde Türk edebiyatı tarihinin İslam Öncesi Türk Edebiyatı ve İslami Dönem Türk Edebiyatı dönemlerinden sonra üçüncü ana döneminin adıdır. Bunun “Son Asır Türk Edebiyatı”, “Tanzimat’tan Beri Edebiyat Tarihi”, 19. Asır Türk Edebiyatı”, “Modern Türk Edebiyatı”, “Arayışlar Dönemi Türk Edebiyatı” gibi adları olmuştur; ancak yaygın olarak kabul edilen ismi “Yeni Türk Edebiyatı”dır.

1839’da Tanzimat Fermanı’nın ilân edilmesiyle başlayan siyasi, ekonomik, kültürel ve sosyal değişimin ve bu değişimin dayandığı “Batılılaşma” olgusunun belirlediği bir gelişim sürecinden Türk edebiyatı da etkilenmiştir. 19. yüzyılda Türk edebiyatı, batılılaşma hareketine bağlı olarak roman, hikâye, tiyatro gibi yeni türlerin denenmesiyle yeni bir yola girmiş; önceleri çeviri, daha sonra taklit ve telif etmek suretinde bu türlerde eserler verilmiştir. Yeni Türk Edebiyatı 1860’tan 1923’e kadar Osmanlı Devleti, 1923’den bugüne kadar da Türkiye Cumhuriyeti Devleti vatandaşlarının ürettiği edebiyatlar toplamına denir. Ayrıca 1923’ten sonra başka ülkelerde yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının edebiyatı da Yeni Türkiye Edebiyatına dahil edilmektedir.

Yeni Türk Edebiyatı’nın Çalışma Alanları

Yeni Türk Edebiyatı alanında yürütülen çalışmalar Tanzimat döneminden başlayarak günümüze kadar gelen metinleri kapsamaktadır. Bu dönemde yayımlanan başta roman, öykü ve şiir türlerindeki eserler olmak üzere çeşitli kaynaklar derinlemesine incelenmekte, bu incelemelerde metnin yazarı, yayımlandığı dönemin koşulları ve diğer metinlerle olan ilişkileri önemli bir parçayı oluşturmaktadır. Bu bağlamda sadece kitaplaştırılan eserler değil; süreli yayınlar, yayımlanmamış metinler ve diğer arşiv belgeleri de Yeni Türk Edebiyatı alanının uygulama sahalarından olmaktadır.

Yeni Türk Edebiyatı'nın Çalışma Yöntemleri

Yeni Türk Edebiyatı alanında başlıca çalışma yöntemi alanın kaynaklarının tespit edilmesi ve bu sahada çalışmaların yürütülmesidir. Bu metinler yalnızca yazar ve eser bağlamında değil; metinler arası ve disiplinler arası etkileşim de göz önünde bulundurularak incelenmektedir. Modern sanat ve edebiyat kuramları da Yeni Türk Edebiyatı alanındaki incelemelerde önemli yer tutmaktadır. Bu kuramların sunmuş olduğu yeni yöntemler ve bakış açılarının ışığında çalışma yöntemleri daha da zenginleşmektedir.

Yeni Türk Edebiyatı'nın Gelişimi

Bütün beşerî bilimlerin temelinde yer alan edebiyat, modernleşme ve bireyin ön plana çıkışı ile birlikte Yeni Türk Edebiyatı alanındaki ürünlerde kendisini göstermiştir. Yeni Türk Edebiyatı bu anlamda genel meseleleri anlamak için (modernleşme, ilerleme, bireyleşme vs.) tikel olana (roman, öykü, şiir, anı vs.) bakmayı gerektiren bir alandır. Yeni Türk Edebiyatı alanında kendini yetiştiren öğrenciler hem çeşitli perspektiflerden tarihsel ve güncel olanı tanıyacak hem de bu alanlarda üretilen eserleri inceleme şansına sahip olacaklardır.